

JÄSENTIEDOTE 2/2012

Yhteistyösopimukset mahdollistavat toiminnan jatkumisen

Yhdistys on allekirjoittanut kuluvaan vuoteen koskevan yhteistyösopimuksen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Kiimingin kunnan kanssa. Yhteistyökumppaneiden rahoitus on yhteensä 35 000 euroa, minkä lisäksi on arvioitu saatavan virkatyötä 4500 euron arvosta. Yhdistyksen kuluvaan vuoden toimintasuunnitelma päättyy 61 000 euron budjettiin. Huomattava osa tästä koostuu talkootyöstä. Yhdistyksen toimintasuunnitelma on osoitteessa <http://vesienhoitoyhdistys.files.wordpress.com/2012/03/toimintasuunnitelma-2012-netti.pdf>.

Jäälinjärven yläpuolen työt alkavat

Valuma-alueelle suunniteltujen vesienhoitorakenteiden perusedellytys on maanomistajan suostumus. Kaikkien kuluvalle kesälle suunniteltujen rakenteiden sopimukset on nyt tehty. Kiimingin kunnan kanssa on tehty sopimus pysyvästä käyttöoikeudesta sellaisiin kunnan omistamiin alueisiin, jotka tarvitaan suunnitelman mukaisten rakenteiden toteuttamiseen. Lisäksi yhdistys saa sopimuksen mukaan ottaa kunnan maalta vesienhoitorakenteisiin tarvittavaa puuta. Yksityisten maanomistajien kanssa on tehty kymmenen sopimusta. Suhtautuminen suunniteltuihin hankkeisiin on ollut kauttaaltaan suopeaa. Yhdistys haluaa esittää tästä sopimuskumppaneille suuret kiitokset.

Kuluvana kesänä toteutuvaksi on suunniteltu (ks. nettisivuilta vesienhoito):

- Saarisenojanniityn pintavalutuskenttä
- kaksi putkipatoa Saarisenojanniitylle
- Kokko-ojan haaran pohjakohoumat, virranohjaimet ja suisteet
- Saarisenojan suun pohjakohoumat ja suisteet

Myöhemmin syksyllä selvitetään mahdollisuus toteuttaa vielä Kokkojärvenniityn yläpään allastus ja pintavalutus. Rakentamista jäävät odottamaan suuremmat kosteikot, jotka on suunniteltu Kalamäkeen lähelle Saarisenojan suuta sekä Kokkojärvenniityn alapäähän.

Vesienhoitorakenteiden tavoitteena on hidastaa veden virtausta Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella ja hyödyntää soiden, ojien reunamien ja kosteikoiden kasvillisuutta veden puhdistukseen. Tarkoitus on vähentää Jäälinjärven päätyvää kiintoainesta ja sen mukana kulkeutuvia ravinteita, erityisesti fosforia.

Vesienhoitorakenteet edellyttävät paljon raivausta ja puurakenteiden tekoa. Jäseniä kutsutaan talkoisiin erillisellä viestillä lähiaikoina. Koneurakoitsijasta päätetään lähiaikoina.

Allaskokeesta etsitään apua limalevään

Vesistötutkijoiden kanssa keväällä käydyissä keskusteluissa nousi esille ajatus hankkia tietoa Jäälinjärven limaleväilmiöstä allaskokeen avulla. Kokeen vaatimat rakenteet saatiin lainaksi ELY-keskukselta. Ne asennettiin kunnostuksen ja täydennysten jälkeen järveen 5. heinäkuuta. Koe tehdään neljällä kahden neliömetrin altaalla, joissa kussakin on ”Jäälinjärvi pienoiskoossa”. Altaisiin järjestetään erilaiset olosuhteet. Kahdessa altaassa testataan Phoslock-nimistä kemikaalia, yhdessä altaassa kalojen kanssa ja toisessa ilman kaloja. Kolmannessa altaassa on vain kaloja mutta ei kemikaalia ja neljäs allas on ilman kaloja ja kemikaalia. Veden laatua ja vesieliöstöä verrataan eri altaiden ja järven kesken neljän viikon ajan.

Phoslockin tarkoitus on sitoa pohjalietteessä olevat ravinteet niin, että ne eristyvät järven vedestä. Särkien oletettu vaikutus on kaksijakoinen: kalat pöyhivät pohjaa ja pitävät ravinteita liikkeessä ja toisaalta kalat käyttävät ravintonaan eläinplanktonia, mikä saattaa vaikuttaa limalevän määrään.

Allaskokeessa yhdistystä avustaa vanhempi tutkija Ilkka Sammalkorpi Suomen ympäristökeskuksesta. Voit seurata kokeen kulkua osoitteesta <http://kiiminginjaalinvedet.net/2012/06/28/seuraa-allaskoetta-taalta> .

Hoitokalastusta jatketaan

Viime syksyn hoitokalastusiskussa saatiin saaliiksi noin 700 000 pientä särkeä. Kalastusammattilaisten mielestä saaliiksi saatu särki ei vielä ole lisääntymiskokoinen. Kun kutukokoisia särkiä ei saatu lainkaan, heräsi epäily merestä vaeltavasta särkikannasta. Tämän vuoksi yhdistykselle hankittiin rysä, jolla pyrittiin pyytämään Jäälinojasta nousevaa särkikantaa. Nousureittiä ei saatu kokonaan katkaistuksi ja tehokkaan pyynnin aloittaminen myös viivästyi suuren tulvan ja muiden teknisten vaikeuksien vuoksi. Särkikaloja saatiin saaliiksi runsaat 200 kiloa. Saaliin perusteella voidaan päätellä, että aiemmin esille noussut oletus kutusärkien vaeltamisesta pitää ainakin osittain paikkansa. Nousun päätyttyä rysäpyyntiä jatketaan muualla. Syksyllä varaudutaan jälleen ammattikalastajien voimin tehtävän hoitokalastukseen.

Diplomityössä selvitetään kokonaisuus

Kaisa Savolaisen diplomityö, ”Muuttuneen vesistön kokonaisvaltainen kunnostus – esimerkkinä Jäälinojan vesistö” on hyvässä vauhdissa. Lähestymistapa vastaa EU:n vesipuidedirektiiviä, jossa vesien tilaa tarkastellaan koko valuma-alueella. Kaisa kokoaa ja analysoi kaiken aikaisemman aineiston, selvittää vesistön eri osiin eri lähteistä tulevan kuormituksen ja kartoittaa ja arvioi vähentämiskeinoja. Myös Jäälinjärven kunnostusvaihtoehtoja arvioidaan. Tähän mennessä on selvitetty mm. viemäroinnin ulkopuolella olevan asutuksen ja hulevesien aiheuttamaa kuormitusta. Myös pihojen lannoittamisen vesistökuormitusta selvitetään. Työssä tarkastellaan myös vesienhoitoyhdistyksen toimintaa. Kiimingin - Jäälin vesienhoitoyhdistys on Suomessa edelläkävijä yhdistysvetoisessa, kokonaisvaltaisessa kunnostustoiminnassa. Diplomityö valmistuu kuluvan vuoden lopulla.

Yhdistys panostaa viestintään

Yhdistys on saanut printtimediassa melko hyvin julkisuutta. Laajahkoja, asiasällöltään hyviä artikkeleita ovat julkaisseet Rantapohja 8.3.2012 (<http://kiiminginjaalinvedet.net/2012/03/09/rantapohja-uutisoi-nayttavasti-kunnostushankkeesta/>) ja Kaleva 24.5.2012 (<http://kiiminginjaalinvedet.net/2012/05/24/kaleva-uutisoi-nayttavasti-kunnostuksesta/>) sekä 6.7.2012 (<http://kiiminginjaalinvedet.net/2012/07/06/kaleva-uutisoi-allaskokeesta/>).

Yhdistys tuotti uuden esitteen (<http://vesienhoitoyhdistys.files.wordpress.com/2012/05/esite-2012-6.pdf>), joka jaettiin kaikkiin Jäälin ja Välikylän alueen postilaatikoihin 19. toukokuuta. Yleisötilaisuus järjestettiin 22. toukokuuta. Yhdistyksen sivuilla on runsaan vuoden aikana ollut runsaat 3500 kävijää.

Yhdistyksen jäsenmäärä on vähitellen karttunut ja on tällä hetkellä runsaat seitsemänkymmentä. Yhdistyksessä on neljä yhteisöjäsentä ja yksi kannatusjäsen.

Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistyksen jäsentiedote ilmestyy muutaman kerran vuodessa ilman kiinteää aikataulua. Jäsentiedotteella kerrotaan kokoavasti yhdistyksen keskeisistä tapahtumista ja viitataan usein nettisivuille, missä informaatiota on enemmän. Tiedote jaetaan sähköpostitse, ja se on luettavissa myös yhdistyksen nettisivuilta www.kiiminginjaalinvedet.net.

Jäsentiedotteen toimitus: Birger Ylisaukko-oja; sähköposti birger.ylisaukko-oja@pp.inet.fi

Yhdistykset nettisivut: www.kiiminginjaalinvedet.net

Jäsenmaksut: henkilöjäsenet 20 euroa / vuosi
yhteisöjäsenet 60 euroa / vuosi

Yhdistyksen pankkitili: FI95 5741 5320 0875 49